

Okkum tørvar eitt Export Faroe Islands

- Okkum tørvar eina landsumfatandi fiskasølu, kanska eftir sama konsepti sum Visit Faroe Islands. Vit kundu brúkt ein part av játtanini til fiskivinnuroyndir til eitt “Export Faroe Islands” átak, har bæði reiðariini og almennu Føroyar gjørd eitt miðvíst átak at selja føroyskan fisk úti í heimi, sigur Kristian Martin Petersen, línuskipareidari

Vilmund Jacobsen

Skipanin við fiskidøgum hevur verið í gildi í meira enn 20 ár. Hesa tíðina hava vit sæð, at fiskiskapurin broytist frá at vera góður til at vera ringur - og so aftur góður.

- Soleiðis hevur verið í øldir, og neyvan er tað fiskidagaskipanin, ið er atvoldin til hesar broytingar. Sama er við einari kvotaskipan, tí tað verður ikki hon, ið fer at avgera, um fiskastovnarnir undir Føroyum fara at halda sær á einum góðum støði - ella um teir fara at lækka aftur.

Kristian Martin Petersen, línuskipareidari, heldur tað tí vera ógvuliga týðningarmikið at sláa fast, at tann góða tilgongdin av hýsu og toski, sum er í løtuni, er hend, meðan vit hava havt fiskidagar.

- Tað er ein grundgeving fyri at halda fast um fiskidagaskipanina. Hinvegin hevur ein møgulig kvotaskipan ongan lut í góðu tilgongdini, sum er nú, tí ein slík skipan er ikki sett í gildi enn, sigur hann.

Gerast øðrvísi

Línuskipareidarin heldur, at ein fiskidagaskipan saktans eisini kann skipast eitt sindur øðrvísi enn nú, um tað er stýring og friðingar, sum er fremsta málið við einari umsitingarætlan fyri fiskiskapin undir Føroyum.

Hann vísir á, at tað ber væl til at skipa soleiðis fyri, at eingir fiskidagar eru tøkir í einum tíðarskeiði á triggjar vikur í eitt nú desember-januar.

- Hetta hevði virkað sum ein totalfriðing av øllum fiskileiðum hvørt ár. Tað hevði eisini borið til at lagt t.d. 8-10 dagar friðing rundan um páskirnar - og kanska eisini á ólavsøku, tá flestu fiskavirkini kortini halda summarfrí. Á henda hátt høvdu vit longu tá verið komin væl áleiðis at friða allar fiskileiðir í ymiskum tíðarskeiðum. Aftur fyri kundu tær hermet-

iskt lukkaðu leiðirnar so latið upp fyri fiskiskapi í staðin, heldur Kristian Martin Petersen.

Alt í land

Línuskipareidarin vísir á, at tá vit hava eina fiskidagaskipan, eru allar manningar noyddar at fáa sum mest burtur úr einum degi og alt, sum kemur á dekkið, verður tikið til lands. Undantøk eru, tá manningin veit frammanundan, at fiskurin ikki er søluvøra.

- Men, eisini her siggja vit, at fiskasløg, sum ikki eru søluvøra hjá okkum í Føroyum, tó eru søluvøra í øðrum londum. Eisini her tørvar okkum at vita meira um keypararnar.

Kristian Martin Petersen vísir á, at kanska átti fiskivinnan í Føroyum at gjørt eitt átak saman við almennu myndugleikunum, sum kann samantberast við átakið, ið Visit Faroe Islands hevur megnað, nevni-

liga at selja Føroyar sum ferðavinnuland.

- Allar tær kendu kvotaskipaninar føra við sær, at fiskur fer aftur í havið, tí hann rúmast ikki í kvotunum. Í blandingsfiskiskapi ber ikki til at brúka kvotur sum stýringsamboð. Tað siga okkara royndastu skiparar. Í línufiskiskapi kemur ein og ein fiskur á dekkið. Frá morgni er kanska talan um ein tosk, eina hýsu, tveir toskar, eina longu, eina brosmu, ein tosk, eina havtasku, ein tosk ella ikki ein tosk.

Línuskipareidarin vísir á, at eingin lóta í línufiskiskapi er eins, og dagarnir kunnu vera so ymiskir, at kvotan fyri eitt fiskaslag kann verða uppi, langt áðrenn fiskiskapurin annars burdi steðgað.

- Royndirnar við kvotaskipanini fyri 22-23 árum síðan sita enn í minninum sum ein døkkur partur av okkara fiskivinnusøgu, tá eisini føroyingar

- Royndirnar við kvotaskipanini fyri 22-23 árum síðan sita enn í minninum sum ein døkkur partur av okkara fiskivinnusøgu, sigur Kristian Martin Petersen

tveittu fisk í havið, so fiskiskapurin á pappírinum gjørdist lógligur. Eingin ynskir hesa skipan aftur, hvørki skiparar, dekkarar, reiðarar ella myndugleikarnir, ið skulu sita fyri skipanini.

Kristian Martin Petersen heldur, at vit saktans kunnu skipa okkara fiskiskap undir Føroyum øðrvísi enn í dag, men hann er sannførdur um, at hetta má gerast skynsamt og við fyrimunum fyri allar partar.

Export Faroe Islands

Línuskipareidarin reisir eisini spurningin, hvussu tað hevði sæð út, um partur av játtanini til fiskivinnuroyndir varð brúktur til eitt “Export Faroe Islands” átak, har bæði reiðariini og almennu pengarnir gjørd eitt miðvíst átak at selja føroyskan fisk úti í heimi.

- Vit siggja, tá vit eru á messum og í handilsørindum uttan-

lands, at ein fesk hýsa í Geneve ella Hamburg gjarna kostar 99 krónur kilo, men sama hýsa her heima kanska verður seld fyri 10 krónur kilo. Tað einasta, sum hendir á veg niður gjøgnum Evropa, er, at onkur kappar høvdið av henni og leggur restina í eina skuffu við ís í einari handilsmiðstöð, og tá fer prísurin upp.

Kristian Martin Petersen vísir á, at millumliðini eru mong, og tað eigur at bera til frá føroyskari síðu at koma nærri keyparanum.

- Okkum tørvar eina landsumfatandi fiskasølu, kanska eftir sama konsepti sum Visit Faroe Islands, men bara á útflutningssíðuni.

Á djúpum vatni

Ein annar møguleiki at stýra fiskidøgnum soleiðis, at innaru grunnarnir verða spardir, er at brúka av játtanini til fiskivinnuroyndir, sum longu er á figgjarlógini.

- Um vit lata eina upphædd til hvørt skipið, sum fer út um 300 metra dýpi at royna, so fer at bera til hjá øllum línuskipum at víðka um vanliga fiskið á grynri vatni. Men, í løtuni torir eingin at gera royndir við egnari risiko, tí ongin í heimaflotanum hevur ráð at gera ein vaðskítatúr.

Línuskipareidarin heldur, at fiskivinnuroyndir, sum er ein játtan á figgjarlógini, eitt nú kann lata teimum skipum, sum brúka kanska tveir túrar á djúpum vatni, eina fasta upphædd fyri hvønn veiðidag.

- Tá høvdu vit í fyrsta lagi fingið vitan um veiðimøguleikarnar, sum vit ikki brúka dagliga, og í øðrum lagi høvdu vit spart innaru grunnarnar fyri nógvar fiskidagar. Ein slík skipan hevði verið løtt at sett í verk, og einki eykaarbeiði hevði fallið á fyrisitingina av hesum, sigur Kristian Martin Petersen.

- Tað eru nógvir ymiskir mátar at stýra fiskidøgum, og tað ber saktans til at gera tillagingar í fiskidagaskipanini, sigur Kristian Martin Petersen
Mynd: Tilvildarlig